

L'Observatori Intercol·legial de l'Aigua reclama un pacte de país per a adoptar un nou model de governança que permeti gestionar millor aquest recurs

- **L'actual sequera i les conseqüències del canvi climàtic obliguen a crear un nou paradigma normatiu amb una visió holística, que tingui en compte la solidaritat territorial i social, així com l'impacte econòmic.**
- **L'Observatori considera que la transició hídrica és un canvi de model, de l'aigua meteorològica a l'aigua nova, que garantirà la capacitat de tenir recursos hídrics de forma continuada.**
- **La presidenta de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat, i membre de l'Observatori, Ana García, ha manifestat que cal incrementar la dessalinització, la regeneració d'aigua, recuperar els aqüífers i anar cap a un abocament zero de les depuradores del litoral al mar.**

Barcelona, 21 de maig de 2024.- L'Observatori Intercol·legial de l'Aigua ha reclamat aquest dimarts un pacte de país per a adoptar un nou model de governança que permeti gestionar millor aquest recurs i consolidar el camí cap a una transició hídrica, amb una perspectiva de mitjà i llarg termini. L'actual sequera i les conseqüències del canvi climàtic obliguen a crear un nou paradigma normatiu amb una visió holística, que tingui en compte la solidaritat territorial i social, així com l'impacte econòmic.

En el marc de la quarta sessió del cicle de debats i conferències sobre la gestió de l'aigua impulsat per l'Observatori, i que s'ha celebrat a la seu de Barcelona del Col·legi d'Economistes de Catalunya sota el lema *Quant costa no patir sequera?*, l'Observatori ha remarcat que el nou model ha de fomentar l'eficiència, la sostenibilitat i la inclusió, destinar més recursos econòmics, invertir en infraestructures i incorporar noves tecnologies, amb l'objectiu últim de garantir a tots els usuaris l'accés equitatiu a l'aigua sense importar la seva condició socioeconòmica o ubicació geogràfica.

La Jornada de l'Observatori Intercol·legial de l'Aigua -format pels Col·legis d'Economistes, d'Enginyers Industrials, d'Enginyers de Camins, Canals i Ports i d'Enginyers Agrònoms de Catalunya- ha reunit experts i professionals del sector, que al llarg de dues taules rodones han analitzat la situació que viu Catalunya i han formulat propostes per a afrontar els propers desafiaments.

Durant la presentació de l'acte, la presidenta de la Comissió d'Economia i Sostenibilitat del Col·legi d'Economistes de Catalunya, i membre de l'Observatori Intercol·legial de l'Aigua, Ana García, ha manifestat en nom de l'Observatori la

importància d'“aportar nous recursos hídrics en el sistema perquè, cada vegada més, l'aigua serà un recurs escàs i imprevisible: la generació d'aigua nova és necessària, urgent i anem tard”. García ha recordat que “Catalunya no és autosuficient hídricament”.

L'Observatori Intercol·legial de l'Aigua considera que “la transició hídrica és un canvi de model, de l'aigua meteorològica a l'aigua nova, que garantirà la capacitat de tenir recursos hídrics de forma continuada”, ha assenyalat García. En aquest sentit, ha afirmat que cal incrementar la dessalinització, la regeneració d'aigua, recuperar els aqüífers i anar cap a un abocament zero de les depuradores del litoral al mar. García ha explicat que per afrontar el repte d'anar cap a un nou model de governança, s'ha d'abordar quatre eixos:

1. Impulsar l'aportació de noves fonts de subministrament d'aigua no dependents del cicle natural de l'aigua.
2. Apostar per la connexió de les xarxes regionals d'abastament per a aportar resiliència i flexibilitat al sistema català en situacions d'emergència, seguint una anàlisi de viabilitat que valori avantatges i inconvenients, i sempre considerant el cabal ambiental dels rius de cada conca com a element essencial.
3. Millorar l'eficiència i reduir les pèrdues al sistema, en especial als usos agrícoles on s'utilitza la majoria d'aigua programant actuacions eficaces.
4. Construir un projecte transformador i de consens per aprofitar els recursos provinents dels fons europeus, abordant el model de gestió governança i el finançament de l'aigua.

El degà del Col·legi d'Economistes de Catalunya, Carlos Puig de Travy, ha dit per la seva banda que “cal fer un pas endavant i incidir en polítiques transformadores perquè l'escassetat d'aigua afecta el nostre dia a dia, però també el futur de les nostres activitats econòmiques”.

En la primera taula rodona *Condicions facilitadores per a realitzar les interconnexions. Cap a un nou model de Governança*, el director d'AITASA (Aigües Industrials de Tarragona), Daniel Montserrat, ha posat l'accent en la necessitat de desenvolupar la normativa per a potenciar la reutilització, per tal que els diferents sectors econòmics puguin apostar per la regeneració, cosa que “permet alliberar recursos a un cost en el seu ús no superior al del recurs convencional”.

Per part seva, el ponent Josep Mª Franquet Bernis, enginyer agrònom, ha destacat la importància que les polítiques relacionades amb la gestió de l'aigua siguin transversals i tinguin en compte aspectes tècnics, territorials, ambientals, socials i econòmics, per a “dissenyar i executar mesures que tinguin un impacte positiu per tots”.

En la taula rodona *Costos d'aigua nova en la Transició Hídrica*, el gerent d'Ens d'Abastament d'Aigua Ter-Llobregat (ATL), José Miguel Diéguez, ha recordat que, actualment, el 55% de l'aigua que es consumeix a l'Àrea Metropolitana de

Barcelona (AMB) prové de la dessalinització d'aigua de mar o de la regeneració d'aigües residuals, totes dues tècniques més cares de produir perquè utilitzen més energia. L'aigua dessalinitzada (0,8-0,7 €/m³) pot multiplicar per dos o tres el cost de producció amb recursos convencionals (0,4-0,3 €/m³), mentre que l'aigua regenerada pot tenir un cost semblant a aquesta última si no es consideren els costos previs de depuració de les aigües residuals, segons ha detallat. Ha afegit que "la tecnologia podrà en el futur reduir el cost".

D'altra banda, ha explicat que les grans inversions per a desenvolupar les noves dessalinitzadores de Tordera i Foix, i rehabilitar i ampliar les plantes de Ter-Llobregat, d'uns 800 milions d'euros i que es faran principalment a través de Fons Next Generation, es recuperaran a través de la tarifa del servei, impactant en els usuaris.

D'acord amb l'Observatori de l'Aigua, no s'han d'oblidar els aspectes ambientals davant de cada alternativa cap a una transició hídrica, com ara la petjada de carboni. En aquest sentit, la directora d'Innovació d'Agbar Catalunya, Desirée Marín, ha explicat que la producció i el transport d'aigua potable a Catalunya representen al voltant de 0.160 kg CO₂eq./m³. La dessalació, tot i que des de fa uns anys el consum energètic és més eficient, està al voltant de 0.9-1 kg CO₂ eq./m³. Pel que fa a la producció d'aigua regenerada, parlem d'uns 0.3 kg CO₂ eq./m³ de mitjana. Les dessaladores portàtils emeten uns 1.5-2 kg CO₂ eq./m³ i la interconnexió de xarxes d'aigua suposen un 0.5 kg CO₂ eq./m³. La regeneració i la dessalació tenen, segons ha explicat, una petjada hídrica mínima.

En opinió de Marín, en l'actual context ambiental i de canvi climàtic, és idoni incorporar als costos econòmics les externalitats ambientals i socials per a garantir la sostenibilitat futura del ús de l'aigua.

La modernització dels sistemes per a regar és una altra qüestió clau de les polítiques de l'aigua que s'ha abordat en aquesta Jornada. El ponent Joaquim Barriach, enginyer agrònom, pagès i empresari, ha exposat que renovar-los permetria produir més aliments amb menys aigua i augmentaria la capacitat d'autosuficiència alimentària catalana, del 35% al 44%, no lluny del 50% que recomana l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO). "Si ens centrem en la modernització de tot el regadiu poc eficient, es pot apuntar que Catalunya dedica 822.000 ha a agricultura; de les quals 142.500 ha es reguen per gravetat o regs a tesa. Aquesta inversió tindria un cost de 3.350 milions d'euros: 700 milions per a les parcel·les i 2.650 per a la infraestructura general", ha afirmat. Barriach ha reflexionat sobre la pertinència de prioritzar aquest pas, perquè l'agricultura és un dels sectors econòmics que requereix major ús d'aigua i és el més gran de l'economia catalana, amb un 19% del producte interior brut (PIB).